

Megjelent a *Lélekelemzés* 2021. tavaszi száma

A Magyar Pszichoanalitikus Egyesület lapjának legfrissebb, tavaszi számában Wilfred Bion életét, elméleti és terápiás munkásságát járjuk körül több oldalról is. Eredeti tanulmányok, fordítások mellett, a szakma számos képviselőjének Bionhoz fűződő viszonyáról, munkásságára való hatásáról is olvashatnak.

TARTALOM

LACKÓ ZSUZSA, SINKOVICS ANDREA, SZEMÁN DÉNES: Szerkesztői előszó

FÓKUSZBAN

SINKOVICS ANDREA: Bevezető Wilfred Bion: *Feljegyzések az emlékezésről és vágyról* című tanulmányához

WILFRED BION: *Feljegyzések az emlékezésről és vágyról*

THOMAS H. OGDEN: Ráérzés a történések igazságára: Bion *Feljegyzések az emlékezésről és vágyról* című tanulmányáról

NAGYÍTÓ ALATT: AZ ÉLETÚTRÓL, A FILOZÓFIÁRÓL ÉS A CSOPORTOZÁSRÓL

KLÉGER-SIPOS ÁGNES: Wilfred Bion – egy rendhagyó életrajz

KÖHLER ÁGNES: Metszéspontok és révedezések. Az igazság helye – Bion gondolkodásában

TERENYI ZOLTÁN: Bion tanulása

KORTÁRSOK ÉRTELMEZÉSÉBEN

LŐRINCZ ZSUZSA: A „kleini-bioni” modell és az interszubjektivitás

ELŐSZÓ RAFAEL E. LÓPEZ-CORVO: *Wilfred Bion és a pszichoanalízis* című tanulmányához

RAFAEL E. LÓPEZ-CORVO: Wilfred Bion és a pszichoanalízis

Emlékezés és vágy nélkül? Képzeltbeli kerekasztal a Magyar Pszichoanalitikus Egyesületben: hogyan él bennünk Bion ma?

BARNA MÁRIA ÉS TAKÁCSY MÁRTA: „Nem hiszem, hogy a magyarázatom fontos lenne”. Bion munkássága Rudi Vermote értelmezésében

GÁRDOS KATALIN: Bion Café. A megfigyelés öröme – egy Bion szeminárium margójára

OLVASÁSI SEGÉDLET

SZÓKE KATALIN: Bion magyarul

Szerkesztői Előszó

Wilfred Bion az egyik legtöbbet idézett szerző az analitikus irodalomban. Vonzereje nemcsak írásai tartalmában és magyarázó erejében, de alkotó potenciáljában is rejlik. Bár képződése és alapvető klinikai irányultsága mélyen gyökerezik Melanie Klein klasszikus hagyományában, gondolatainak potenciálisan egyetemes a varázsa. Nem bizonyos pszichés tartalmakat hangsúlyoz (pl.: a megoldandó ödipális konfliktust, a meggyógyítandó hasításokat, a formálódó áttételt stb.), hanem törekszik megnyitni és felkészíteni az analitikus elméjét a beteggel történő mély, egyszeri és megismételhetetlen találkozásra.

Jelen lapszámunkban arra vállalkozunk, hogy csatlakozva a nemzetközi szakirodalomhoz, az egész kötetet Bion munkásságának szentelve, gazdag és árnyalt képét adjuk életművének, és felvillantsuk azt is, ahogyan ez a generatív potenciál számos, hazai és külföldi szerzőt gondolkodásra, továbbgondolásra indított.

A szám fókuszába Bionnak magyarul eddig még nem olvasható, a jól ismert, és szinte aforisztikusan tömör technikai ajánlást tartalmazó írása került, a *Feljegyzések az emlékezésről és vágyról*. A fordító, Sinkovics Andrea rövid bevezetőjében végigkalauzolja az olvasót Bion, a témával kapcsolatos elgondolásainak formálódását tükröző írásai között, elhelyezi a cikket a hasonló tartalmú publikációk sorában, és kontextusba is helyezi azt. Thomas Ogden *Ráérzés a történések igazságára: Bion Feljegyzések az emlékezésről és vágyról* című tanulmánya Bérdi Márk érzékeny fordításában segíti és mélyíti az írás befogadását, feldolgozását. Ogden ugyanis ahelyett, hogy összegezné, hogy más szerzők hogyan értelmezték Bion írását, szoros együtt-olvasásra (az általa „close reading”-nek nevezett módszerrel) hívja az olvasót, és megosztja velünk, hogy mire jutott Ő az írással, hogyan kamatoztatta klinikai munkájában mindazt, amit megértett belőle.

A lap következő blokkját három, a bioni életmű egy-egy aspektusát középpontba állító tanulmány képezi. Kléger-Sipos Ágnes életrajzi esszéjében Gérard Bléandonu, francia pszichoanalitikus Bionról készült, komplex életrajzi műve nyomán összegzi az angol analitikus tragikus fordulatokat sem nélkülöző életútját (*Wilfred Bion – egy rendhagyó életrajz*). Köhler Ágnes filozófus *Metszéspontok és révedezések. Az igazság helye - Bion gondolkodásában* című tanulmányában segítségünkre siet a bioni életműre nagy hatást gyakorló filozófiai fogalmak alapos bemutatásával, részletesen kitérve azokra, melyek az „O” koncepciójában tetten érhetőek. Írása nem ígér könnyű megértést, de az érdeklődőt kárpótolja a filozófia és pszichoanalízis találkozáspontján tett kirándulás újszerűsége, izgalma. Terenyi Zoltán a csoportanalitikus szemével néz

rá Bion korai, csoportokkal kapcsolatos klasszikus írásaira, ahogyan megjegyzi: tanulva és újratanulva, felfedezve annak aktualitásait is (*Bion tanulása*).

A legnagyobb fejezetben Bion kortárs értelmezéseiből válogattunk. Rafael López-Corvo venezuelai származású, Kanadában élő pszichoanalitikus, Bion munkásságának avatott ismerője, elemzője. Számos művet publikált a témában, az ő nevéhez fűződik többek között az érdeklődő olvasó figyelmébe melegen ajánlható, 2003-ban megjelent *W. R. Bion munkásságának Szótára* (The Dictionary of the work of W. R. Bion). A fordító, Lőrincz Zsuzsa előszavában – *A „kleini-bioni” modell és az interszubjektivitás. Előszó Rafael E. López-Corvo: Wilfred Bion és a pszichoanalízis című tanulmányához* – röviden ismerteti a kleini-bioni modell és az interszubjektivitás kapcsolatát. A terjedelmes tanulmányban López-Corvo összegzi Bion alapvető elméleti munkásságát, de saját Bion értelmezésébe is betekintést nyújt. A tanulmány különleges értéke, hogy a szerző saját esetrészletekkel is illusztrálja az ismertett jelenségeket. Nem lenne teljes a kötet, ha nem eredtünk volna nyomába annak, hogy milyen Bion munkásságának hazai recepciója, helye, ismertsége. Egy képzeletbeli kerekasztalban Garami Vera, Halász Anna, Pető Katalin, Schmelowszky Ágoston, Szajcz Ágnes és Zana Katalin válaszolnak kérdéseinkre és vallanak arról, hogy hogyan hasznosítják Bion fogalmait, elméletét, hat-e mindez magánelméletükre, terápiás attitűdjükre. A kerekasztal válaszaiból, kapcsolódva a fókusz tanulmányhoz, megtudhatjuk, hogy hogyan értelmezik az emlékezés és vágy nélkülség imperatívuszát a szakmai életútjuk különböző stációjánál tartó kollégák.

A fejezetet két különleges hangvételű írás zárja: egy rendhagyó recenzió és egy videó felvételtől készült beszámoló. Az előbbiben Barna Mária és Takácsy Márta Rudi Vermote – számos, Bion munkáját feldolgozó előadás és tanulmány belga szerzője – friss, 2019-es, *Reading Bion* címmel, a Routledge kiadónál megjelent, átfogó művét mutatják be. A részletgazdag recenzióban a szerzők kísérletet tesznek arra, hogy a könyv ismertetésén és sokféle olvasási lehetőségének vizsgálatán túl szemléletükben is átadják Bion (Vermote által is továbbvitt) örökségét: a pusztán elméleti megértésen túl az inspiráló nemtudás és folyamatos kételkedés, kérdezés igényét is felébredszék az olvasóban. Igazi csemege Gárdos Katalin videó ismertetője – *Bion Café. A megfigyelés öröme – egy Bion szeminárium margójára* –, mely címében nem véletlenül utal játékosan a népszerű Freud Café rendezvénysorozatra. Az írás ugyanis Bion 1978-ban, a londoni Tavistock Klinikán tartott előadásának videofelvételét eleveníti meg. A szubjektív beszámoló Bion gondolkodásán túl a személyiségével való találkozás élményét is felkínálja nekünk. Végül Szőke Katalin ajánl segítséget mindazoknak, akik további, magyar nyelven is elérhető irodalmakat keresnének Bion életművével kapcsolatban: alapos összefoglalójában kigyűjti és röviden bemutatja mindazt, ami ma elérhető a témában magyarul.

A kötet összeállítása, szerkesztése kétségkívül óriási kaland volt: igazi képzés-továbbképzés nem csak a bioni gondolatok, saját, pszichoanalitikus magánelméletünk, ideáljaink terén, de inspiráló, és néha elbizonytalanító hatása határozottan érezhető volt a napi terápiás gyakorlatban is. Talán nem megbocsáthatatlan elbizakodottság azt feltételezni, hogy ez valószínűleg megelégedésére szolgált volna magának Bionnak is.

A *Lélekelemzés* folyóirat idén ünnepli fennállásának 15 éves évfordulóját. Különleges tartalmakkal készülünk, melyben szeretnénk arra buzdítani olvasóinkat, hogy olvassák újra, gondolják újra a lapunkban fellelhető gondolatokat, eszme-futtatásokat. Hiszünk benne, hogy a *Lélekelemzés* megszületése óta hűen tükrözi a hazai pszichoanalitikus szcéna útját, eredményeit. Erre motivációt is szeretnénk adni pályázati felhívásunkban, melyet a lapszám végén talál a vállalkozó szellemű érdeklődő.

Mi mást is kívánhatnának a szerkesztők a kötethez, mint kíváncsiságot, szellemi kalandvágyat, és a gondolkodásnak-együtt gondolkodásnak azt az örömet-fájdalmát, melyet a szerkesztők a kötetrel való foglalatalkodás során maguk is megtapasztaltak. Hasonló jókívánságokkal köszöni meg a bizalmat és a közös szellemei kalandot az ezzel a számmal posztjáról leköszönő főszerkesztő is.

Előfizetés

A 2021. évi **papír alapú** változat (tavaszi és őszi szám) előfizetési díja **MPE tagoknak és jelölteknek** kedvezményesen **4600 Ft** (az online előfizetés a tagsági díjba beépítésre került.)

A 2021. évi **kombinált** előfizetés: **papír** alapú + **online** változat előfizetési díja: **6900 Ft/év** mely összegért a folyóirat tavaszi és őszi számának kötetei, illetve a *Lélekelemzés* minden feltöltött száma egy éven át korlátlan hozzáféréssel olvasható a <https://psychoanalysis.hu/lelekelemzes> címen.

A folyóirat **online** előfizetési díja: **4200 Ft/év**, mely összegért a folyóirat minden feltöltött száma egy éven át korlátlan hozzáféréssel olvasható a <https://psychoanalysis.hu/lelekelemzes> címen.

Egyedi lapszámok **3500 Ft**/kötet áron vásárolhatók meg.

A fenti összegek a postaköltséget is tartalmazzák.

MEGRENDELÉS:

Magyar Pszichoanalitikus Egyesület honlapján keresztül:

https://psychoanalysis.hu/lelekelemzes_megrendeles

E-mailen: info@psychoanalysis.hu – megjelölve az előfizető nevét, postai és számlázási címét, valamint a példányszámot.

Megrendelését az előfizetési díj átutalása után tudjuk véglegesíteni.

A Magyar Pszichoanalitikus Egyesület számlaszáma: **11100104-19009856-38000007**

A közleményben kérjük feltüntetni az előfizető nevét és azt, hogy „*Lélekelemzés_2021*”